

DECIZIE

24 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinînd recursul declarat de către Gonța Lilian, reprezentat de avocatul Cernolev Ion,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni împotriva lui Gonța Lilian cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier, a dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, prin care a fost respinsă cererea depusă de către Gonța Lilian, reprezentat de avocatul Cernolev Ion cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de către Gonța Lilian, reprezentat de avocatul Cernolev Ion ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2014, SAR „Moldcargo” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gonța Lilian cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier, a dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că între SAR „Moldcargo” SA și Gheorghită Victor proprietar al automobilului de model Opel Vectra n/î ST AJ 857 a fost încheiat contractul privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule seria AT Nr. 0033285 din 22 octombrie 2011.

Invocă că la 13 octombrie 2012, Gonța Lilian, aflîndu-se la volanul autoturismului Opel Vectra cu n/î ST AJ 857, la intersecția șos. Balcani - str. Petricani, mun. Chișinău, ignorînd marcajul rutier a ieșit pe contrasens, în rezultat a tamponat autoturismul de model Opel Vectra cu n/î RS AK 894, condus de Bogdan Stanislav, conform procesului-verbal seria MAI nr. 01905401 din 30 noiembrie 2012, vinovat în producerea accidentului rutier a fost recunoscut Gonța Lilian.

La 05 decembrie 2012, de către expertul independent SRL „Exauto-Plus” a fost întocmit actul de examinare a mijlocului de transport, la întocmirea căruia au participat partea vătămată, reprezentantul Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, cît privește persoana contravenientului, acesta fiind invitat prin telegramă nu s-a prezentat.

Relevă că în conformitate cu ordinul de plată nr. 2286-d din 28 decembrie 2012, SAR „Moldcargo” SA a statuat că pãgubitului urmeazã a-i fi achitatã despãgubirea de asigurare în sumã de 18 999,27 lei pentru daunele aduse autoturismul deteriorat de model Opel Vectra cu n/î RS AK 894.

Sușține, ca urmare a despãgubirii persoanei vãtãmate în rezultatul accidentului rutier, analizând contractul de asigurare a automobilului de model Opel Vectra n/î ST AJ 857, proprietar al cãruia este Gheorghitã Victor, s-a constatat faptul cã vinovatul în producerea accidentului rutier nu se include ca beneficiar al asigurãrii AORC, astfel riscul survenirii cazului asigurat nu este preluat de cãtre asiguratãrul SAR „Moldcargo” SA.

Afirmã cã în calitate de companie de asigurãri a achitat pãgubitului Mustatã Oleg despãgubirea de asigurare, fiind în drept sã înainteze o acțiune de regres în privința persoanei rãspunzãtoare de producerea accidentului rutier, anume Goanța Lilian, care la momentul producerii accidentului rutier nu a fost inclus în contractul de asigurare încheiat între proprietarul vehiculului și asiguratãrul de rãspundere civilã auto.

Relateazã cã în încercarea de a soluționa pe cale amiabilã a situației create, ca urmare a înaintãrii pretenției nr. 184 din 25 ianuarie 2013 cu privire la recuperarea despãgubirii de asigurare în ordine de regres fațã de Gonța Lilian, a recepționat rãspunsul cu nr. de intrare 537 din 04 februarie 2013, prin care vinovatul a manifestat dezacordul conformãrii obligațiilor care sunt puse pe seama acestuia.

Considerã cã refuzul exprimat nu are nici un temei legal, or, reieșind din materialele dosarului contravențional nr. 12910 din 13 octombrie 2012, vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut pãrțitul, iar vre-o hotãrãre privind nulitatea procesului-verbal nr. 01905401 din 13 octombrie 2012 nu cunoaște.

Mai menționeazã cã la 09 octombrie 2014, în adresa pãrțitului a fost transmisã pretenția repetatã nr. 3213 cu solicitarea stingerii datoriei create, însã pînã la moment nu a parvenit nici un rãspuns.

Își întemeiazã poziția în baza dispozițiilor art. 29 lit. d) din Legea cu privire la asigurare obligatorie de rãspundere civilã pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, art. art. 1301-1330 din Codul civil.

Solicitã reclamantul încasarea din contul pãrțitului Gonța Lilian în beneficiul SAR „Moldcargo” SA suma de 18 999,27 lei cu titlu de despãgubi pentru prejudiciul compensat, suma de 4 143,92 lei cu titlu de dobândã de întãrziere pentru perioada 01 februarie 2013-24 octombrie 2014, taxa de stat în sumã de 694,29 lei și cheltuielile de judecatã, care vor fi suportate în cadrul procesului judiciar în cauzã.

Prin hotãrãrea Judecãtoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015, acțiunea a fost admisã și încasat din contul lui Gonța Lilian în beneficiul SAR „Moldcargo” SA suma de 18 999,27 lei cu titlu de despãgubire de asigurare, dobândã de întãrziere în mãrime de 4 143,92 lei și cheltuielile legate de achitarea taxei de stat în mãrime de 694,29 lei și 100 lei pentru citare publicã, iar în total suma de 23 937,48 lei (f. d. 85-86).

La 19 februarie 2016, Gonța Lilian, reprezentat de avocatul Cernolev Ion a declarat apel împotriva hotãrãrii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integralã a hotãrãrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotãrãri prin care acțiunea înaintatã sã fie respinsã ca nefondatã. Totodatã, apelantul a solicitat repunerea apelului în termen (f. d. 89).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, a fost respinsă cererea cu privire la repunerea apelului în termen și restituit apelul declarat de către Gonța Lilian, reprezentat de avocatul Cernolev Ion ca fiind depus în afara termenului legal (f. d. 102-106).

La 14 iunie 2016, Gonța Lilian, reprezentat de avocatul Cernolev Ion, a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei încheieri privind repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015.

În motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată și urmează a fi casată.

Astfel, menționează că concluziile instanței de apel expuse în încheierea din 10 mai 2016 sunt neîntemeiate, deoarece în cererea de apel depusă s-a solicitat repunerea în termen pe motiv că Gonța Lilian nu a fost prezent la pronunțare și nu a primit copia hotărârii Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015, fapt confirmat prin avizului de recepție anexat la actele dosarului, prin care se constată că, copia dispozitivului expedită de instanță în adresa lui Gonța Lilian a fost restituită expeditorului cu mențiunea „Nereclamat”.

Apreciază drept eronate constatările instanței de apel cu referire la faptul că odată ce Gonța Lilian a asistat la o ședință de judecată acesta trebuia în mod automat să cunoască despre pronunțarea la data de 19 iunie 2015 a hotărârii privind încasarea datoriei.

În acest context, invocă că cunoașterea despre examinarea unei cauze civile, nu echivalează cu cunoașterea și despre pronunțarea și conținutul hotărârii adoptate în privința acestuia, ori la materialele cauzei lipsesc probele privind recepționarea copiei dispozitivului hotărârii din 19 iunie 2015.

Or, anume pe motivul că nu a primit dispozitivul hotărârii din 19 iunie 2015 și nu a cunoscut conținutul acesteia în temeiul art. 116 CPC și a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului.

La fel, menționează că a fost în imposibilitate de a depune cererea de apel mai devreme, deoarece nu cunoștea despre adoptarea la data de 19 iunie 2015 a hotărârii cu privire la încasarea datoriei, însă a efectuat actul de procedură și a depus cererea de apel în termen de 30 zile de la data când a aflat, de la executorul judecătoresc Furdui Ion, despre existența hotărârii din 19 iunie 2015, care la 04 februarie 2016 a emis încheierea de intentare a procedurii de executare.

Totodată, indică că sunt neîntemeiate afirmațiile instanței de apel precum că Gonța Lilian a acționat cu rea-voință, deoarece putea să cunoască data următoarei ședințe de judecată, ori sunt două lucruri diferite ziua ședinței și comunicarea conținutului hotărârii instanței.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii recurate a fost expedită în adresa recurentului la 12 mai 2016, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 2211, anexată la materialele cauzei (f. d. 107), iar recurentul Gonța Lilian a recepționat copia încheierii contestate la 06 iunie 2016, fapt ce se confirmă prin plicul de expediere anexat la materialele cauzei (f. d. 113).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 14 iunie 2016 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 10 mai 2016, Curtea de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii a lui Gonța Lilian, reprezentat de avocatul Cernolev Ion cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, restituindu-i ultimului cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 102-106).

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Gonța Lilian, reprezentat de avocatul Cernolev Ion, în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, prin care a fost admisă acțiunea SAR „Moldcargo” SA înaintată împotriva lui Gonța Lilian cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, a fost emisă și pronunțată la 19 iunie 2015 (f. d. 78).

La fel, înscrisurile dosarului atestă că prin scrisoarea din 19 iunie 2015, Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a expediat în adresa recurentului copia hotărârii din 19 iunie 2015 (f. d. 79, f. d. 81).

Cu toate acestea, Gonța Lilian, reprezentat de avocatul Cernolev Ion a depus cererea de apel împotriva acestei hotărâri numai la 19 februarie 2016, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) CPC este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În această ordine de idei, instanța de recurs respinge afirmațiile recurentului cu referire la faptul că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa lui și că nu a

primit copia acesteia, din care motive a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului.

Aceasta deoarece, din materialele cauzei rezultă că prima instanță a întreprins măsuri necesare pentru înștiințarea legală a lui Gonța Lilian despre locul, data și ora examinării cauzei, însă citațiile expediate la adresa acestuia au fost restituite instanței fără înmînare, din motivul expirării termenului de păstrare (f. d. 49-52), iar ca urmare fiind dispusă citarea publică a acesteia (f. d. 57-59), ceea ce constituie prin sine citare legală și astfel, nu poate fi invocată la caz necitarea sau necomunicarea actelor de procedură.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că recurentul a cunoscut despre litigiul care se afla pe rolul Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, fapt confirmat prin prezentarea acestuia la ședința de judecată a primei instanțe din 09 aprilie 2015 (f. d. 75-verso).

Cu atât mai mult, prima instanță a întreprins măsuri necesare și a expediat copia dispozitivului hotărîrii Judecătoriei Rășcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015 (f. d. 79, f. d. 81), însă aceasta nu a fost înmînată, deoarece nu a fost reclamată de recurent (f. d. 82-verso).

În aceste condiții nu rezistă criticilor nici afirmația recurentului precum că prima instanță a emis hotărîrea în lipsa sa, iar despre existența acesteia a aflat doar la etapa executării acesteia de la executorul Furdui Ion, deoarece, așa cum a fost arătat, Gonța Lilian a cunoscut despre examinarea litigiului în prima instanță, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 09 aprilie 2015 (f. d. 75-verso).

Iar în acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat faptul că Gonța Lilian avînd la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Or, potrivit și jurisprudenței CEDO, cu valoare de principiu (cauza Ghirea contra Moldovei (Hotărîrea CEDO din 26 iunie 2012)), recurentul avea obligația de a urmări desfășurarea procesului în care este implicat ca parte.

Prin urmare, instanța de recurs consideră ca fundamentată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului.

Aceasta deoarece, Gonța Lilian, odată cu depunerea apelului împotriva hotărîrii primei instanțe nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, or argumentele recurentului precum că a luat cunoștință cu hotărîrea primei instanțe din 19 iunie 2015, la data de 19 februarie 2016 prin intermediul executorului judecătoresc Furdui Ion, nu justifică omiterea termenului de depunere a cererii de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Rășcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării

termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Gonța Lilian, reprezentat de avocatul Cernolev Ion.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni împotriva lui Gonța Lilian cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier, a dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță